BESPREEKNOTITIE VOOR DE GEMEENTERAAD

aan	de gemeenteraad
van	Portefeuillehouder Peter van Diepen namens het college van B&W
bespreken in	Commissie 27 mei 2021
onderwerp	**Plusambitie programma Klimaat**
datum	20 april 2021
bijlagen	1. Presentatie Raadswerkgroep Klimaat Heiloo - 10 november 2020 2. Ambitiedocument programma Klimaat

Inleiding
De memo is opgesteld naar aanleiding van de door de raad aangenomen motie op 5 oktober 2020, waarin de raad het college heeft opgeroepen om aan de commissie OR van december 2020 een notitie voor te leggen met daarin alle scenario's en alle kosten van de verschillende mogelijkheden in het plusambitieniveau voor programma Klimaat.

Op 10 november 2020 heeft er een bijeenkomst van de raadswerkgroep Klimaat plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de VVD, D66 en Heiloo Lokaal als antwoord op een toezegging.

Op 16 december heeft de commissie OR een nadere richting meegegeven voor de plusambitie. Deze richting is in deze notitie uitgewerkt.

De commissie wordt middels deze notitie gevraagd om een keuze te maken voor één of meerdere plusprojecten. Vervolgs zal er een voorstel ter besluitvorming in het college en raads worden voorbereid.

Proces
Tijdens de raadswerkgroep Klimaat is een beeld ontstaan van de gewenste richting voor de plusambitie van het Programma Klimaat. Op basis van deze richting treft u hierbij een bespreeknotitie over de verschillende plusambitie-mogelijkheden. In juni 2021 komen we bij u terug met een voorstel ter besluitvorming. Dit besluit kan in juni 2021 worden opgenomen in de voorbereidingen van de begroting 2022 en vanaf januari 2022 kan de plusambitie worden geïmplementeerd. In de kadernota 2022 wordt het voorstel gedaan om een stelpost op te nemen van €50.000 voor de plusambitie.

Project 1: Energiebesparing versnellen

Inleiding
Dit project gaat over het ondersteunen en versnellen van de energiebesparingsopgave. In de energietransitie ligt de focus de komende jaren op de 'no regret' maatregelen voor inwoners. Er worden al redelijk veel activiteiten in dit kader georganiseerd in de basisambitie. Dit kan versneld worden door een plusambitie op dit thema te starten.

Er worden twee opties voorgesteld om de plusambitie energiebesparing te realiseren. Hier kan een keuze in gemaakt worden, maar ze kunnen ook gelijktijdig ingezet worden.

1) Meer inzet op energie adviesgesprekken. Het gaat dan om het voeren van 1-op-1 adviesgesprekken door Energie Coaches met inwoners. Er wordt uitgegaan van 70 extra telefonische gesprekken of huisbezoeken per jaar (afhankelijk van de Corona mogelijkheden). Dit gebeurt uiteraard in samenwerking met Heiloo Energie. De gemeente kan de werving en opleiding van nieuwe coaches faciliteren. Daarnaast zal zij ondersteunende communicatie verzorgen om inwoners te verwijzen naar de mogelijkheid om als energiecoach aan de slag te gaan én om mensen gebruik te laten maken van de coaches.
   Mocht het bij Heiloo Energie niet lukken om meer coaches te vinden, dan zou het een optie zijn om keukentafelgesprekken bij externe partijen zoals Klimaatroute of Duurzaam Bouwloket af te nemen voor 250 euro per stuk, maar dit heeft niet de voorkeur.

2) Extra aandacht besteden aan gedragsverandering bij de grote middengroep en achterblijvers in de gemeente Heiloo. Het opbouwen van een community kan hierbij een instrument zijn om draagvlak te realiseren. Voor meer beweging van onderop zijn community platforms (Hoplr, Buurkracht of Mijnbuurtje, nader uit te werken) geschikt om bepaalde buurten waar nog weinig draagvlak voor klimaatmaatregelen is, te verbinden. Deze buurtnetwerken werken met buurtverbinders, dit zijn mensen die actief willen zijn in hun buurt. Zij brengen een proces op gang waardoor zichtbaar wordt wat er allemaal gebeurt in de buurt. Hierdoor leren steeds meer mensen elkaar kennen en ontstaan nieuwe samenwerkingen. Maatschappelijke initiatieven worden zichtbaar en door meer mensen benut. U kunt bijvoorbeeld denken aan meer groen in de buurt, een opruimactie, een buurt-AED, een EnergyParty of een fijne ontmoetingsplek. Het gaat dus niet alleen om klimaat, maar dit is wel een van de thema's dat regelmatig aan de orde komt.

   Daarnaast vormt de haalbaarheid en betaalbaarheid een belangrijke rol: What's in it for me? Dat is de vraag die veelal wordt gesteld voordat er enige beweging mogelijk is. Energiebesparende maatregelen en eenvoudige tastbare projecten (tegels eruit, plantje erin) kunnen een heel belangrijke schakel vormen om toe te werken naar beweging. Het is van belang om deze groep inwoners iets aan te bieden omdat zij niet snel zelf een financiële investering zullen doen op dit gebied (kleine isolatiemaatregelen, 70 euro korting via subsidieregeling energiebesparing RREW, inregelen CV, enz.).

   De uitvoering wordt een samenspel tussen de medewerkers van het programma Klimaat, de gebiedsregisseurs, de energiecoöperatie en de externe partij die het community platform levert en uiteraard de buurtbewoners.

Indicatie van de kosten voor 2022

Optie 1: meer energiecoaches	**Incidentele kosten per jaar**
Meer inzet energie adviesgesprekken. *70 huisbezoeken of telefonische gesprekken.* *Ter vergelijking: 40 extra keukentafelgesprekken bij externen zoals Duurzaam Bouwloket/klimaatroute afnemen voor €250 per stuk= €10.000*	€10.000
Begeleiding vanuit de organisatie (extern, 30 uur)	€3.000
Totaal budget optie 2	**€13.000**

Optie 2 – besparing bij de middengroep/achterblijvers	**Incidentele kosten per jaar**
Inzet extra participatie-acties via communityplatform in een/twee extra wijken (nog te selecteren welke)	€10.000
Budget voor prikkels: kleine energiebesparende zaken, etc.	€10.000
Uren / kosten projectbegeleiding (extern, 80 uur)	€8.000
Totaal budget optie 3	**€28.000**

Project 2 Klimaatadaptatie

De commissie heeft aangegeven in te willen zetten op klimaatadaptatie en daarbij te kiezen voor de maatregelen waarvan het meeste effect verwacht kan worden. Natuurherstel, biodiversiteit, ecosystemen en de aansluiting bij het groenbeleidsplan zijn belangrijk.

In dit kader wordt het maatregelenpakket particulier terrein voorgesteld. Twee derde van het grondbezit in de gebouwde omgeving is in eigendom van particulieren. Het is daarom noodzakelijk dat deze groep ook de eigen ruimte klimaatadaptief gaat inrichten. Een maatregelenpakket voor inwoners is een eerste stap. Dit kan verzorgd worden in samenwerking met de stichting ‘operatie Steenbreek’, hier zijn reeds goede ervaringen mee in o.a. Uitgeest. Op basis van een versteningskaart wordt aangegeven op welke wijken de focus moet liggen en welke maatregelen daar het meest passend zijn. Gedacht kan worden aan steen eruit, plant erin, regentonnen, groene daken, bomen.

Daarnaast wordt er in de nieuwbouwwijk Zandzoom gewerkt aan het voorkomen van verharding in particuliere tuinen. Dit wordt gedaan met het bureau De Groene Reiger waar reeds goede ervaringen mee zijn in de wijk Melco.

Indicatie van de kosten voor 2022:

Optie 1 Maatregelenpakket particulier terrein	**Uitvoeringskosten 2022**
Lidmaatschap Stichting Steenbreek, inclusief versteningskaart Heiloo.	€2.500
Aanpak vergroenen particulier terrein bestaande bouw; door te faciliteren en stimuleren in opties groene menukaart van Stichting Steenbreek .	€15.000
Aanpak vergroenen particulier terrein nieuwbouwwijk, Zandzoom; Voorbereiding, ontwikkeling, en uitvoering van bioborder in de wijk en vervolg bijeenkomst (gezamenlijke plantdag) inclusief coaching.	€15.000
Totaal budget klimaatadaptatie optie 1	**€32.500**

Project 2, klimaatadaptatie
Het maatschappelijk vastgoed in eigendom van de gemeente versneld klimaatadaptief maken is een tweede optie voor een plusproject. Op basis van de klimaatstresstesten komt naar voren dat de kunstgrasvelden bij De Dors en Het Malevoort / Vennewatersweg kampen met het probleem

van hitte (gezond sporten). Het planten van bomen zorgt voor schaduw, het vasthouden van water in de bodem, CO2 opslag en schone lucht.

Optie 2 Maatschappelijk vastgoed De Dors en Het Malevoort / Vennewatersweg	**Kostenindicatie in €**
Uren / kosten projectbegeleiding en uitvoering	€2.000
Bomen planten rond kunstgrasveld en parkeerplaats tegen hittestress.	€14.000
Totaal budget klimaatadaptatie optie 2	**€16.000**



Vergroenen bedrijventerrein is niet het advies voor 2022 om de volgende reden:
De raadswerkgroep klimaat heeft interesse getoond in verschillende plusprojecten op het gebied van klimaatadaptatie, waaronder het verduurzamen van het bedrijventerrein. Uit de klimaatstress testen die onlangs zijn uitgevoerd blijkt dat het bedrijventerrein ook een risicoplek is voor hitte, droogte en wateroverlast. Het advies is om hier niet op in te zetten in 2022. De reden hiervoor is dat het meest logische en economisch voordeligste moment om aanpassingen in projecten uit te voeren het moment is als de weg of het riool toch vervangen moet worden. Dit noemen we ‘natuurlijke momenten’. Gezien het feit dat er rekening gehouden moet worden met de natuurlijke momenten van onderhoud, leent dit project zich *minder* goed voor een plusambitie in 2022 en 2023. Het effect is nog niet goed zichtbaar op korte termijn.

Duur van de projecten
Het advies is om als uitgangspunt te nemen om de plusprojecten voor een periode van twee jaar vast te stellen, dus voor 2022 en 2023. Dit is de gemiddelde doorlooptijd om het succes van een project te kunnen afmeten. De raad kan, net als bij de basisambitie, jaarlijks bijsturen aan de hand van de monitoringscyclus van het programma Klimaat. Voor project 2a, het planten van bomen in gebieden die gevoelig zijn voor hittestress, kan een nieuwe locatie worden gezocht in 2023.